



**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

§. An approbatio semel data possit ab Episcopo validè, & licitè reuocari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

certum videtur, limitationem illam, siue iustè, siue iniuste apponatur, validam esse, ita ut qui approbatus est pro hoc solum anno, v. g. transacto anno; non possit validè audire confessiones sine noua approbatione. Ratio est: quia approbatio requiritur essentialiter, ut vidimus, ad valorem Sacramenti: hic autem non est verè approbatus anno sequenti, cum Episcopus solum iudicauerit eum idoneum pro hoc anno, & non pro sequenti. Idem est, quando approbatus fuit ad confessiones viro- rum, & non fœminarum. Porro non esse idem approbare pro hoc anno, vel ad confessiones viro- rum, ac approbare simpliciter, probatur: quia loquendo de possibili, potest aliquis idoneus esse ad audiendos viros, & non fœminas propter minorem grauitatem, aut propter inuenilem aspectum, aut propter aliquam suspicionem de ipso conceptam: ergo potest iudicari aptus ad illas confessiones, & non ad istas; ergo non est idem approbare ad ali- quas, ac approbare ad omnes. Item potest aliquis aptus esse ad confessiones puerorum, vel rusticorum, & non ad confessiones mercatorum, vel lu- dicum, qui difficiliore casus habent: non ergo consistit ita in indiuisibili iudicio approbationis, ut non possit diuidi, & approbari aliquis ad vnam familiam, vel ad vnum genus personarum, quin approbetur ad omnes.

Magis difficile hoc esse videtur in limitatione ad certum tempus: quomodo enim potest esse, ut ille, qui hodie aptus est, cras non sit aptus ad au- diendas confessiones? Cæterum, neque hoc re- pugnat, loquendo saltem de possibili. Primò, quia fieri potest, ut propter necessitatem, & concursum pœnitentium iudicetur idoneus pro hac hebdo- mada aliquis, cui propter morum leuitatem, aut alium vitæ defectum, non posset prudenter Epi- scopus fidere longiori tempore: sic enim Ecclesia pro mortis periculo prudenter confidit omnibus Sacerdotibus absolendi facultatem, quibus sine illa necessitate non fideret. Secundò, quia potest esse persona talis, de qua prudenter timeatur, quòd habita semel approbatione, non amplius curabit de studio necessario ad illud ministerium, unde post aliquod tempus obliuione, & aliis curis obruetur illa doctrina, & notitia, quam nunc habet, & redi- bit ad pristinam ignorantiam: non potest ergo ille prudenter nunc iudicari aptus ad audiendas confes- siones per totam vitam; sed pro hoc anno, quan- diu non perdit doctrinam moralem, quam nunc habet in promptu: neque hic casus metaphysicus est, sed quem experientia ipsa frequentius probat, quam oporteret. Tertiò, quia potest etiam con- tingere, quòd Episcopus habeat notitiam de pro- bitate, & idoneitate alicuius sufficientem quidem ad probandum, & ad experiendum illum; non tamen sufficientem ad approbandum in perpetuum. Certum enim est, minùs requiri ad primum, quam ad secundum: minùs enim requiritur, ut aliquem in famulum recipias, quem, si non placeat, possis postea rejicere, quam ut in coniugem, quem semel acceptum relinquere non possis. Minor etiam no- titia sufficit ad recipiendum Nouitium, quam ad dan- dam ei professionem. Sic minor notitia sufficit ad probandum Confessarium per aliquod tempus quam ad confirmandum illum in perpetuum: non ergo repugnat, loquendo de possibili, talis modus approbandi ad tempus limitatum.

59.
Approbatio
data ab Epi-
scopo cum
limitatione
huius, non da-
nanda.

Hinc infero primò, non debere damnari appro- bationem cum eiusmodi limitationibus ab Epi- scopis datam tanquam iniustam, etiam respectu Regularium: possunt enim de facto interuenire,

vel omnes, vel aliqua ex rationibus adductis, vel alia similes, quibus prudenter moueatur Episco- pus ad non approbandum absolutè, & vniuersali- ter; sed cum aliqua limitatione. Nec obstat exem- plum illud de Parocho, qui vigesimo quinto æta- tis anno approbatur absque vlla limitatione. Re- sponderi enim potest, maius examen procul dubio debere præcedere, per se loquendo circa probita- tem, & mores Parochi, ut illi committatur anima- rum cura, & beneficium parochiale; quàm regula- riter præcedat ad approbandum Confessarium. Vnde non mirum, quòd parochus approbetur ad omnium, etiam fœminarum, confessiones, & non Religiosus iuuenis, quem Episcopus non cogno- scit. Sic etiam Episcopus eligitur trigésimo ætatis anno, atque eo ipso approbatur ad absolutiones, & dispensationes grauissimas, quas Pontifex, & Con- cilia non possent prudenter considerare omnibus Religiosis, etiam sexagenariis, quia nimirum, Epi- scopi Electionem præcedit magnum examen circa doctrinam, prudentiam, probitatem, & mores ipsius; qualem notitiam Pontifex non habet de omnibus Religiosis, etiam senibus.

Infero secundo, quando in particulari circa ali- quam personam, maxime religiosam, non proce- derent prædictæ rationes; sed Episcopus haberet notitiam sufficientem, ut eam absque limitatione approbaret; non videntur posse absque alia iusta causa apponi eiusmodi limitationes. Nam ille ha- bet ius, ut petat approbationem simpliciter, & ab- solutam prævio examine, cui se offert: ergo sup- posita plena notitia, quæ de ipso habetur, non po- test Episcopus pro solo libito negare approbationem simpliciter, & dare solum semiapprobationem, alioquin liceret illi pro libito dare approbationem pro vna hebdomada, vel pro centum personis: quæ omnia essent in fraudem priuilegiorum Regula- rium, ut constat. Quando autem sit de facto iusta causa ad apponendas eiusmodi limitationes, hoc ar- bitrio, & conscientia Episcopi relinquimus: dicimus autem, siue iustè, siue iniuste apponantur, obser- uandas omnino esse: quia ille Sacerdos reuerà non est approbatus ab Episcopo pro tali tempore, vel ad tales confessiones, quæ approbatio necessaria omnino est ad valorè absolutionis post Conc. Trid.

60.

Limitationes
non videntur
apponi absque
iusta causa.

§. 2. An approbatio semel data possit ab Epi- scopo valide, licitè reuocari.

DE hoc variæ sunt sententiæ. Prima negat; pos- se reuocari: quia approbatio non est gratia, aut facultas; sed sententia iuridica, quæ semel prolata transit in rem iudicatam, & reuocari non potest. Se- cunda sententia affirmat, posse ad libitum reuocari. Tertia distinguit, & dicit, posse reuocari respectu secularium Sacerdotum: quia hi accipiunt iurisdi- ctionem ab Episcopo, quam ipse potest pro libito reuocare: non potest verò respectu Regularium, qui iurisdictionem accipiunt à Summo Pontifice. Ita P. Vasquez dicto dub. 5. qui tamen addit, posse ali- quando Episcopum ex rationabilissima causa ap- probationem Religiosi reuocare. Quam doctrinam meritò impugnat P. Suarez dicta disp. 28. sect. 8. n. 1. quia nunc non agimus de concessione iurisdic- tionis, sed de mera approbatione, quæ etiam respectu Sacerdotis secularis distinguuntur, & potest abla- ta iurisdictione ab Episcopo concessa, retinere ap- probationem, quæ per Iubileum, aut Bullam, capax sit iurisdictionis ad absolendum.

Alij ergo dicunt, Religiosi approbationem non posse reuocari ab eodem Episcopo, nec etiam à Ca- pitulo

pitulo, Sede vacante, possit tamen ab eius successore propter Motum proprium Pij V. in quo id decreuit. Alj addunt, etiam si Episcopus approbaverit ad beneplacitum suum; non posse reuocare ad libitum approbationem, sine iusta causa. Ita Peirinus, *super privilegia Minim. tom. 1. const. 2. Sixti IV. §. 2. n. 44.* Denique P. Suarez illa scilicet 8. dici reuocari posse ex causa iusta approbationem etiam pro Regularibus; sine causa non posse licite, neque etiam fortasse valide. Quod etiam tenet Coninch *disp. 8. dub. 7. n. 49.*

63.
Approbatio
Parochi, an
& quomodo
possit ab eo
auferri

In hoc puncto in primis dicendum videtur approbationem Parochi non posse ab eo auferri, nisi vel priuatur, vel suspendatur ab officio: quia approbatio illa non procedit immediatè ab Episcopo; sed ab Ecclesia, quæ posita conditione beneficii parochialis, statim confert ei approbationem vniuersalem, ut ubique possit audire confessiones si ei iurisdicção conferatur: ergo dum non priuatur officio Parochi, vel suspenditur ab ipso, debet perseuerare approbatio.

Approbatio
a beneplaci-
tum an possit
licite, & va-
lide reuocari

Secundò dicendum videtur, si approbatio data fuit ad beneplacitum, posse reuocari licite ex causa, & valide etiam absq; causa, non solum secularibus, sed etiam Regularibus. Ratio est: quia approbatio data cum limitatione, & ad certum tempus uascto illo tempore cessat, ut diximus & potest aliquando approbatio cum tali limitatione conferri ex causa iusta. Quando autem approbatio datur ad beneplacitum, est approbatio limitata ad certum tempus vagum determinandum pro arbitrio approbantis: ergo aliquando licite dabitur cum illa clausula, quando, scilicet sunt causæ *suprà* adductæ ad dandam approbationem cum limitatione: semper autem valida erit limitatio; ita ut cessante beneplacito approbantis, approbatio eo ipso intelligatur cessare.

64.
An sine iusta
causa, & pro
solo arbitrio,
& libito Epi-
scopi.

Dicendum tertio, sine iusta causa non posse pro solo arbitrio, & libito Episcopi reuocari licite approbationem semel collatam. Hoc constat à fortiori ex *suprà* dictis: quia, si non potest iuste & licite negari approbatio sine causa sufficienti; multò minus auferri poterit, postquam semel collata est, & ius acquisitum Confessario. Unde satis probabile est reuocationem talem sine causa approbationis iam prius sine limitatione collatæ, non esse validam: quia, cum sit sententia iudicis iniusta, non videtur posse re ipsa auferre ius, quod iam Confessarius habebat ex approbatione prius posita, & per consequens reuocatio nullum sortietur effectum.

65.
Religiosi etiam
reuocari po-
tunt approba-
tio absque li-
mitatione,
quam ob
pauisam?

Dicendum quartò, ex causa iusta, & rationabili posse etiam Religiosis reuocari approbationem prius absque limitatione concessam: quod quidem quando saltem rationabilissima causa intercedit, non potuit negare P. Vasquez: erit autem controuersia parui momenti, an causa debeat esse rationabilis, vel rationabilissima: nam, si causa rationabilis est, sufficiens est; si enim sufficiens non est, erit insufficientis, & per consequens irrationabilis. Porro posse intercedere causam sufficientem reuocandi approbationem, non videtur posse negari; siquidem potest intercedere causa sufficiens auferendi beneficium semel titè, & absolute collatum, quod multò magis radicatum ius confert, quàm approbatio, quæ cum sit sententia testimonium perhibens de idoneitate alicuius, non apparet, cur mutato obiecto non possit licite, & iuridicè reuocari. Nam, sicut ille, qui hodie idoneus est, potest postea corruptis moribus, vel obliuione doctrinæ fieri ineptus, ita, qui eum hodie declarat idoneum, potest postea eum declarare ineptum, & retractare reuocationem pro tempore sequenti. Et certe, si Episcopi hoc non possent facere, non possent satis

consulere suo gregi, cum non possent prohibere illi, Confessarium ineptum semel approbatum, etiam si clarè constaret de eius ineptitudine.

Aduerto tamen, exemplum Parochi, quoad aliud, esse æquale, licet quoad aliud aliud non sit æquale. Non enim requiritur tam gravis causa ad reuocandam approbationem, sicut ad priuandum beneficium semel collatum: quia beneficium non ordinatur solum ad bonum gregis; sed etiam ad bonum beneficiarii, cui dat ius ad redditus, quibus sine grauiori causa priuari non debet, tum etiam, quia damnum, quod infert reuocatio approbationis, est facile reparabile, cum statim per nouum examen possit iterum approbati, si autem non est aptus ad examen, non est aptus ad illud ministerium. Vide merito dixi, exemplum illud esse æquale quoad aliud: quia minor etiam causa requiritur ad suspendendum Parochum, ne audiat confessiones, donec iterum examinetur: quàm ad auferendum illi suum beneficium: ad illud enim primum sufficit, quod sit rumor, & timor prudens de eius insufficientia, ut possit Episcopus prohibere, ne audiat confessiones, donec examinetur: quod tamen non sufficeret ad priuandum beneficium. Similiter ergo ad reuocandam approbationem sufficit, quod prudenter timeatur de insufficientia illius: nam reuocatio illa nihil aliud est, quàm quadam quasi suspensio, donec iterum examinetur. Cur ergo non sufficit ad hoc, id quod sufficit ad suspendendum, seu ad prohibendum Parochum, donec examinetur?

Difficultas ergo tota est, an in particulari quando Episcopus reuocat licentias, & approbationes concessas, intercedat de facto causa sufficiens. In quo dubio id solum dicere possumus, præsumendum in dubio esse pro Prælato, qui multa nouit, quæ latent subditis, propter quæ necesse sit Confessarios iterum ad examen vocare. Sicut autem Prælati consulendum est, ne propter vnius, vel alterius insufficientiam omnis commune omnibus imponat, præsertim cum facile possint illi, de quorum insufficientia suspicio est, sine tanto rumore examinari, & probari: sic subditi, & maxime Religiosi, ut *suprà* dixi, honestissimum, & consiliosum est Prælatorum intentioni se promptos, & faciles exhibere, alioquin suspensionem dabimus annulis nostris, quod non tam ob zelum tuendi nostra privilegia, quàm ob alias causas obedientiam Prælati adhibere nolumus.

SECTIO IV.

De probitate, & doctrina in Confessario
requisita.

66.
Dupliciter possunt hæc requiri: primò ad validè, & secundò ad licite absolueudum, & reuocandam ad valorem Sacramenti.

De probitate ergo ad valorem Sacramenti requisita, certum est, nec statum gratiæ, nec fidem requirit, per se loquendo, & ex institutione Sacramenti: dum enim Minister habeat intentionem, & applicet formam præcedente confessione, & dispositione penitentis; Sacramentum erit validum, si nihil aliud desit: potest enim contingere, quod aliud desit, eò quod defectus fidei, v.g. afferat excommunicationem talem, ratione cuius Minister fuerit priuatus iurisdictione requisita, qui defectus sit publicus: vel, quod status peccati attulerit etiam secum talem censuram, quæ iurisdictionem abstulerit: in quibus casibus Sacramentum erit invalidum immediate ex defectu iurisdictionis, non ex defectu probitatis, Solum posset dubitari, quando defectus pro-